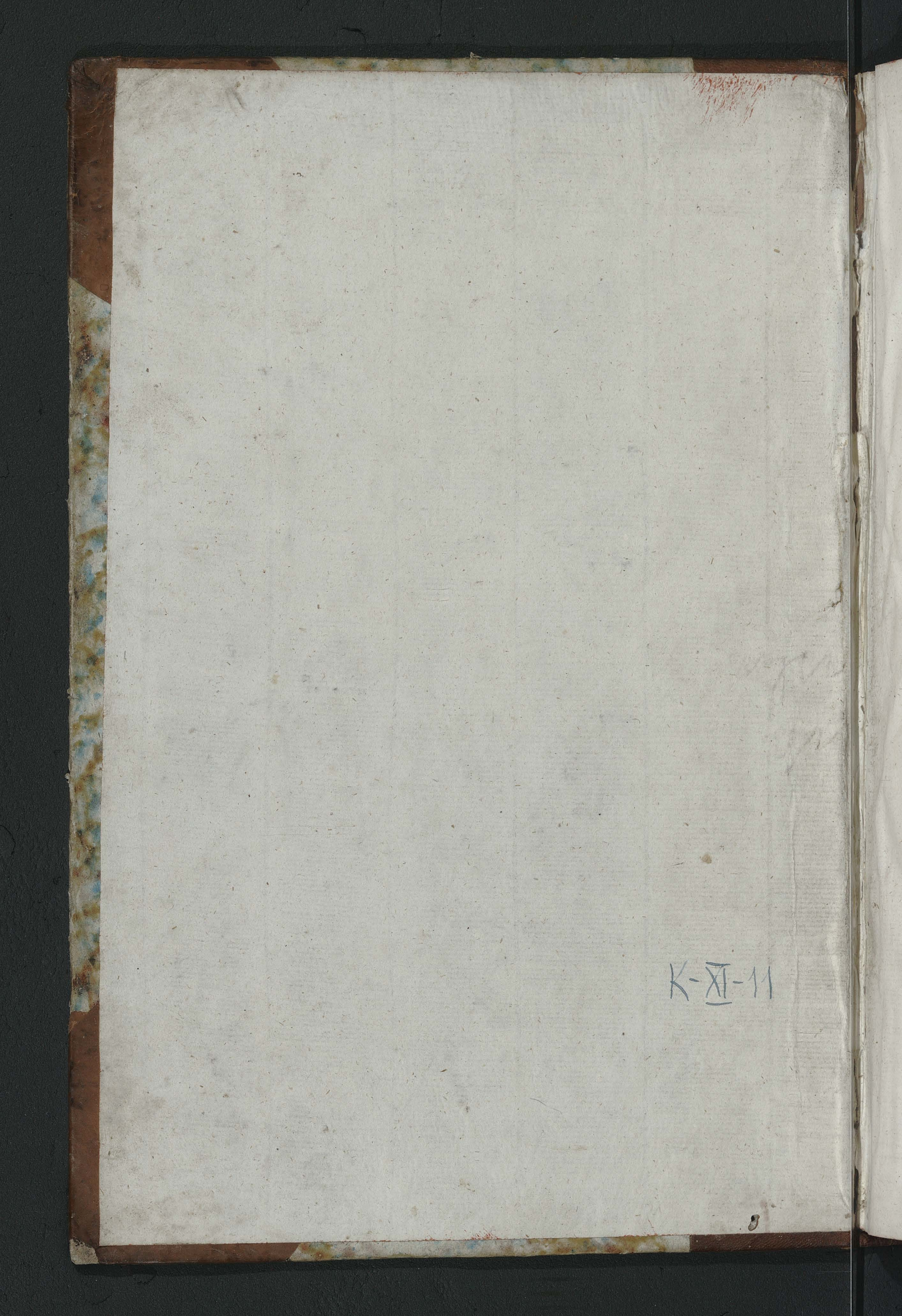
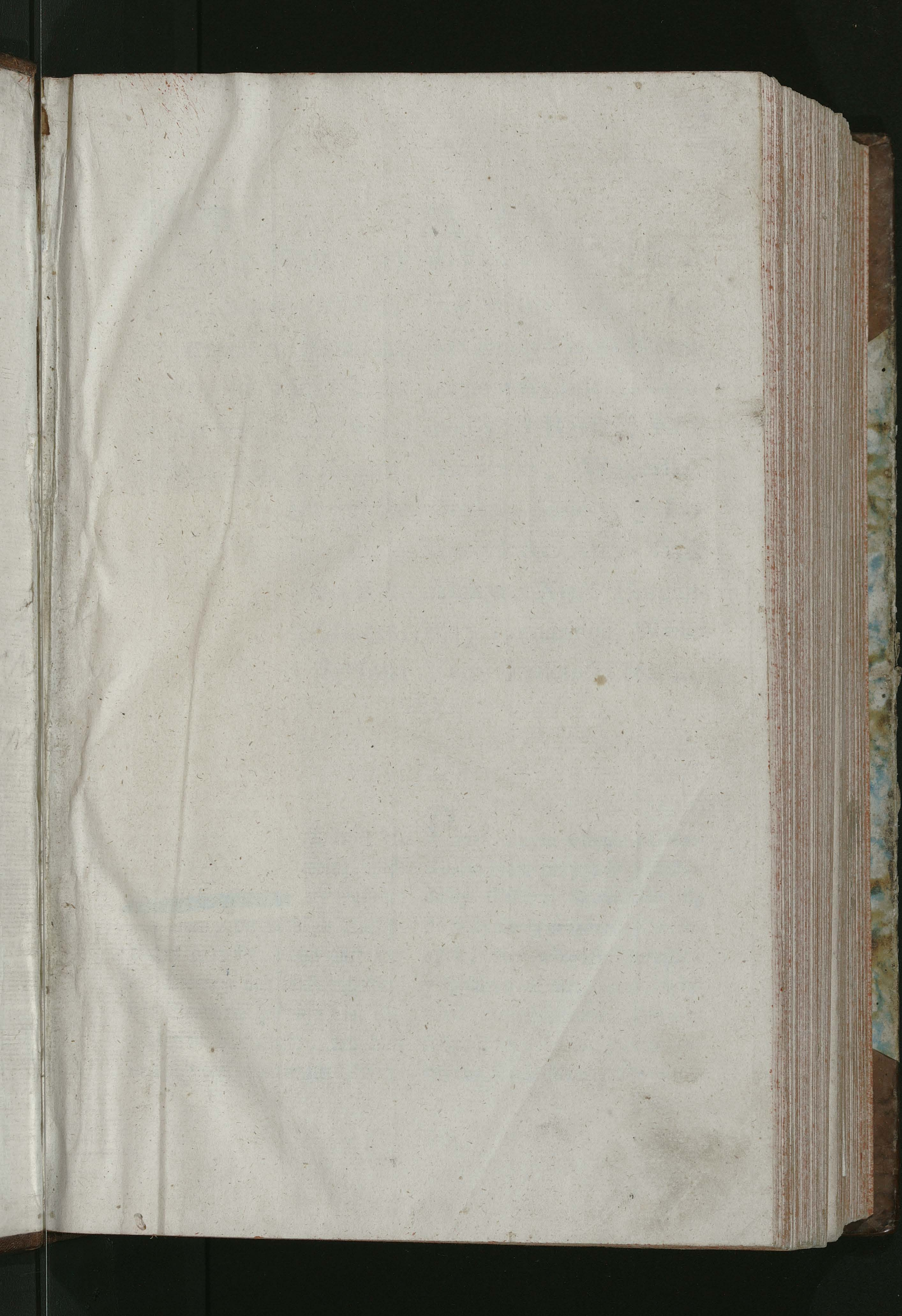
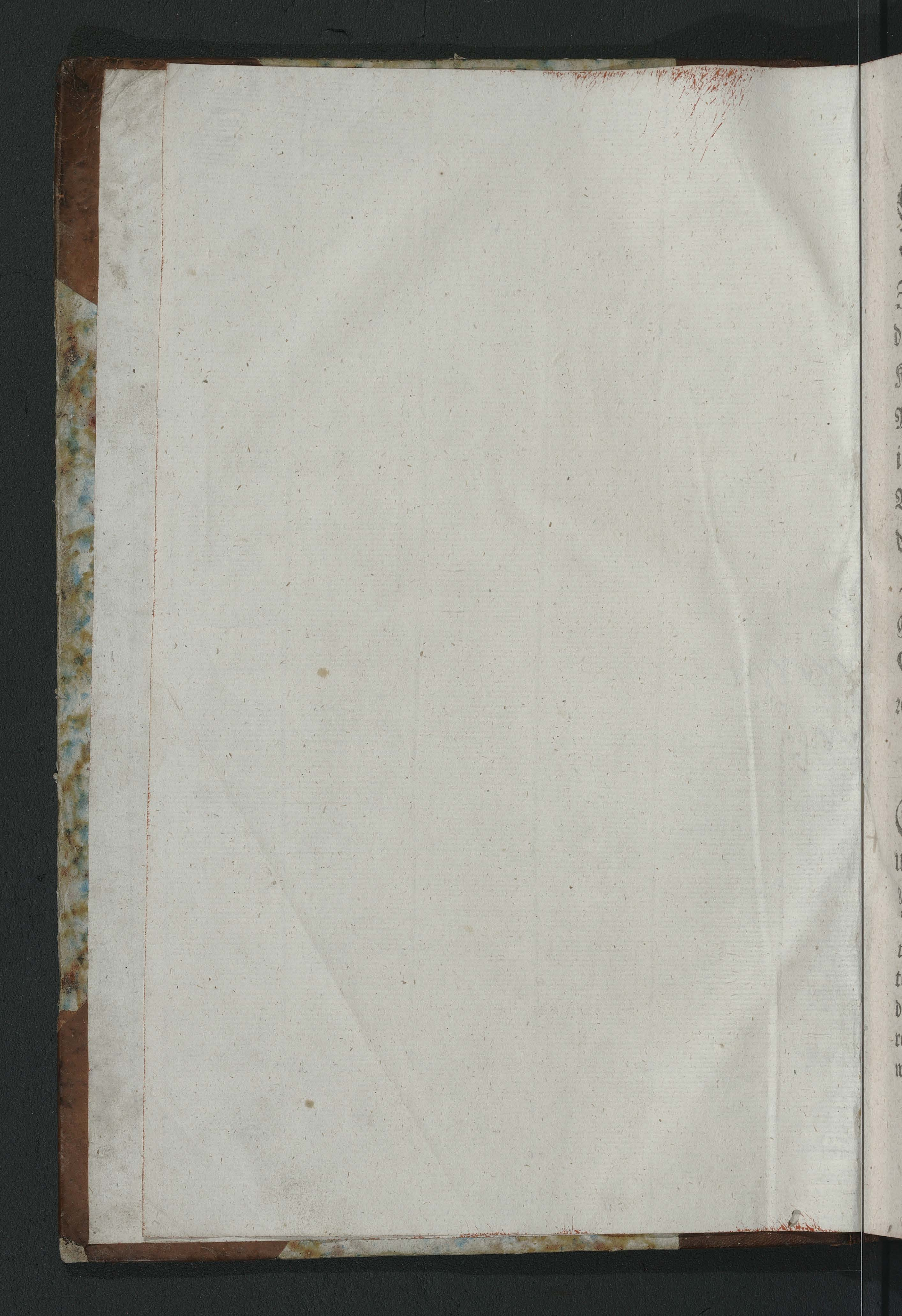








Wir Franz der Zweite von Gottes Gnaden erwählter römischer Kaiser, zu allen Zeiten Mehrer des Reichs, König in Germanien, zu Hungarn und Böheim, Galizien und Lodomerien, 2c. Erzherzog zu Oesterreich, Herzog zu Burgund und zu Lothringen, Großherzog zu Toskana 2c. 2c.

Um das Postwesen in Westgalizien auf eben den Fuß, wie es in Unsern übrigen Erbstaaten bestehet, zu bringen, und dabey Unsern westgalizischen Unterthanen, in Rücksicht auf die ehemalige Verfassung, mannigfältige Erleichterungen zu verschaffen, haben Wir allergnädigst festzusetzen beschlossen, daß

I. Wegen richtiger und schleiniger Beförderung der Briefkorrespondenz und Stafetten,

II. Wegen unverzögerter und genauer Bedienung der Reisenden mit den erforderlichen Postpferden, und

III. Wegen der nöthigen Ordnung, welche überhaupt bey allen Postämtern einzuleiten ist, von dem Tage der Kundmachung des gegenwärtigen Patents anzufangen, nachstehende Maaßregeln allgemein beobachtet, und genau in Vollzug gesetzt werden sollen.

My FRANCISZEK DRUGI Z BOŻEY ŁASKI OBRANY RZYMSKI CESARZ, WE WSZYSTKICH CZASACH POMNOŻYCIEL RZESZY, KROL NIEMIECKI, WĘGIERSKI, I CZESKI, GALLICYI I LODOMERYI EC. ARCY-XIĄŻE AUSTRIACKI, XIĄŻĘ I LOTARYNGI I WIELKI XIĄŻĘ TOSKAŃSKI &c. &c.

W Celu ustanowienia Poczty w Gallicyi Zachodniey na tym samym Stopniu, do którego, w innych Naszych Dziedzicznych Państwach, doprowadzona iest; końcem oraz uczynienia różney folgi, Poddanym Naszym Gallicyi Zachodniey względnie do Ustaw dawnieyszych: raczyliśmy Nayłaskawiey postanowić, Iż

I. Względem pewney y prędkiey Expedycyi Korrespondencyi Listownych, tudzież Sztaffet.

II. Względem nieodwłocznego y należytego usłużenia Podróżnych w daniu tymże potrzebnych Koni Pocztowych.

III. Względem potrzebnego porządku, który generalnie na wszystkich Pocztamtach wprowadzony bydź ma, zacząwszy od Daty Publikacyi Ninieyszego Patentu, Następuiące Prawidła powszechnie zachowany y iak nayściśley wykonane bydź powinne.

I. Wegen richtiger und schleiniger Beförderung der Korrespondenz.

§. 1.

Nachdem die vormalige pohlnische Briefportogebühr bereits aufgehoben, und dagegen nach dem unter A. angeschlossenen Tarif diejenige, welche für Unsere übrigen Provinzen gegenwärtig besteht, eingeführt worden ist; so hat es auch so lang dabey zu verbleiben, bis Unser höchster Dienst hierin eine Abänderung in allen Unsern Erblanden nothwendig machen dürfte.

§. 2.

Bey Schätzung des Gewichts der Briefe soll die größte Genauigkeit beobachtet, und derjenige Postbeamte, welcher sich unterfienge, die Briefe willkührlich zu schätzen, oder eine höhere Gebühr, als nach der wirklichen Schwere des Briefes gebührt, abzufordern, auf erfolgte Anzeige mit dem Erlage des zehenfachen Betrags bestrafet werden.

§. 3.

Einen zahlbaren inländischen Brief portofrey aufgeben, und das Porto bey der Abgabe doppelt anweisen zu lassen, wird verboten: Jedermann ist schuldig, das einfache Porto gleich bey der Aufgabe zu entrichten.

Dagegen wird allgemein gestattet, Briefe, welche in Unsern Erbstaaten verbleiben, zu frankiren, das ist, bey der Aufgabe das Porto doppelt zu bezahlen, und somit die Abnahme des Briefes von der Zahlung der Abgabsgebühr frey zu machen.

I. Względem pewney y prędkiey Expedycyi Korrespondencyiney.

§. 1.

Ponieważ, bywsze Polskie Portorium czyli opłata od Listow iuż iest źniesiona, a na Mieysce tey, opłata podług tu pod Lit. A. przyłączoney Taryffy, która się we wszystkich Naszych innych Prowincyach praktykuie teraz, wprowadzoną iest, zostawać zatym przy takowey Opłacie tak długo ma, dopoki Naywyższa Służba Nasza, nieuzna potrzeby, uczynienia w tey mierze iakowey odmiany po wszystkich Naszych Dziedzicznych Kraiach.

§. 2.

Powinna bydź iak naywiększa zachowana rzetelność przy odważaniu czyli taxowaniu Listow; Officyalista, ktoryby się ważył, według swoiey woli Listy ważyć lub taxować, albolteż większą opłatę, iak się od właściwego Cieżaru Listow należy, żądać, będzie za doniesieniem, wdziesięcioro tyle ukaranym, ile takowa opłata czyli portorium wyniosło.

§. 3.

List pod opłatę listową należący, chcieć frankować to iest bezpłatnie na Pocztę oddawać y portorium przy odbieraniu Listu z Poczty podwoynie przekazywać, zakazuie się. Obowiązkiem każdego oddaiącego List na Pocztę, iest, aby zapłacił poiedyncze portorium. Pozwala się iednak powszechnie, Listy w Krajach Naszych Dziedzicznych zostaiące, frankować to iest portorium dubeltowo zapłacić oddaiąc List na pocztę, chcąc aby odbieraiący list z poczty, wolny był od zapłaty listowey.

§. 4.

§. 4.

Briefe in das Ausland können nur mit der oberwähnten Gebühr von 8 Kreuzern für einen einfachen Brief bis an die Gränze bezahlt, nicht aber bis an Ort und Stelle frankirt werden.

§. 5.

Wenn man zu mehrerer Sicherheit einen Brief rekommandiren, das ist, insbesondere mit dem Namen des Aufgebers und Empfängers, dann des Orts, wohin der Brief gestellt ist, in das Protokoll einschreiben lassen will, so sind ausser dem gewöhnlichen Briefporto 6 Kreuzer an Rekommandazions- und 3 Kreuzer an Rezepissen-Gebühr zu entrichten: bey der Abgabe hingegen ist nur das gewöhnliche Briefporto und 2 Kreuzer Einschreibgebühr zu bezahlen. Solche rekommandirte Briefe müssen gegen Empfangsscheine bestellt, und diese zur Sicherheit bey den Postämtern aufbewahrt, bey gerichtlichen Zustellungen aber, bey denen es darauf ankömmt, zu beweisen, an welchem Tage das Amtsschreiben der Parthey behändiget worden ist, an das Postamt, welches den Brief abgesendet hat, zurückgeschickt werden.

§. 6.

Stadtmagistrate und Ortsgerichte sind in Kriminal- und politischen Angelegenheiten von Zahlung des Briefporto befreiet, doch wird es ihnen zur Pflicht auferlegt, jedem Amtspakete, gleich neben der Aufschrift, die Worte beyzusetzen: in Kriminal- oder in Polizey-Angelegenheiten portofrey, weil von allen übrigen Rechtssachen und städtischen Angele-

§. 4.

Od Listu poiedynczego Zagranicę się odsyłaiącego, można poiedyncze portorium, ośmiu tylko Kraycarów opłacić do granicy; takowy zaś List, nie może bydź frankowany aż na mieysce swego przeznaczenia.

§. 5.

Jeśli, dla pewności większey, podoba się komu, List iaki rekomendować, to iest aby takowy List, z Nazwiskiem oddaiącego y odbieraiącego, tudzież Mieysce dokąd ów List adressowany iest, w Protokuł zapisany był, w takowym razie, zapłaci prócz portorium zwyczaynego, 6. Kraycarów od Rekommendacyi y 3 Kraycary od Rewersu; odbieraiąc podobny List z Poczty, iuż się nie płaci tylko zwyczayne portorium y 2. Kraycary od wpisania takowego Listu. Listy rekomendowane powinne bydz za Rewersem na Pocztę oddane y Rewers dla pewności na Pocztamcie zostać, aby, gdy podobne Listy Sądownie położone będą, ieśli tego potrzeba wymagać będzie, okazane bydź mogło, w którym dniu Pismo takowe Urzędowne, Właścicielowi oddane było, Rewers zaś na takowy List Pocztamtowi, który ów List expedyował, na powrót odesłany bydź mogł.

§. 6.

Magistraty Mieyskie y Sądy Mieyscowe wolne są od portorium czyli opłaty Listowey w Kryminalnych y Politycznych Interessach. Wkłada się iednak obowiązek na nich, aby na każdym Urzędowym Pakiecie, zaraz wedle adressu nastempuiące wypisane były słowa: w Kryminalnym lub w Policyinym Interessie, franco por-

genheiten das Briefporto entrichtet werden muß.

to; ponieważ we wszystkich innych prawnych y Mieyskich Interessach portorium opłacone bydź musi.

§. 7.

An portofreie Stellen oder Personen ist niemand schuldig, Briefe zu frankiren; derjenige Postmeister, welcher sich beygehen liesse, von einer Parthey die zweyfache Gebühr abzuverlangen, soll auf geschehene Anzeige mit dem Erlage des zehenfachen Porto, und nach Umständen, mit der Entlassung vom Dienste bestrafet werden.

§. 7.

Listy do Urzędów, Mieysc lub Osob wolnych od opłaty Listowey, nie iest nikt obowiązany frankować. Pocztmayster któryby się ważył, duboltowe portorium od kogo żądać, powinien bydź w dziesięcioro tyle ile owa opłata Listowa wyniosła, ukaranym, a podług okoliczności nawet ze służby oddalonym.

§. 8.

Damit aber die Bestellung der mit der Post eingehenden Briefe um so sicherer geschehen könne, so soll von keinem Postamte ein Brief angenommen werden, auf dem nicht der Ort der Aufgabe, der Name desjenigen, an den der Brief gehöret, endlich der Bestellungsort und die Provinz, in welcher der Ort liegt, oder die letzte Post, von welcher die Bestellung zu geschehen hat, mit deutschen oder lateinischen Buchstaben leserlich angemerkt ist.

§. 8.

Aby zaś Listy przez Pocztę nadeszłe, tym pewniey tam oddane były, gdzie należą, niema żaden Pocztamt takiego Listu przyiąć, na którymby mieysce w którym List na Pocztę oddany był, Nazwisko osoby do którey addressowany, nakoniec Mieysce y Prowincya do którey ten List należy lub ponaybliższa Poczta z którey na właściwe Mieysce odesłany bydź powinien, bądź Niemieckiemi, bądź Łacińskiemi Literami, niebyły wyraźnie wypisane.

§. 9.

Da sowohl bey Beförderung der Amtskorrespondenz, als der Privatbriefe, äusserst viel daran gelegen seyn muß, daß die Briefe an den Bestimmungsort richtig abgesendet, und allda übergeben werden, so wird den Postmeistern und sämmtlichen Postbeamten hiermit nachdrücklich anbefohlen, ihre Amtspflichten mit aller möglichen Sorgfalt auf das genaueste zu erfüllen. Bey vorkommender Nachlässigkeit im Dienste, oder bey unrichtiger Gebahrung, sollen sie mit der Entlassung vom Dienste, auch nach Umständen, noch schärfer nach aller Strenge bestraft werden.

§ 9.

Ponieważ bardzo wiele natym zależy, tak przy Expedycyi Urzędownych Korrespondencyi iako y prywatnych Listow, aby takowe Listy na Mieysce przeznaczone niezawodnie odsyłane były y tamże oddawane; rozkazuie się Ninieyszym iak naymocniey, tak Poczmaystrom iako y wszystkim Officyalistom Pocztowym, aby obowiązkom z Urzędu swego, z Naywiększą pilnoscią, zupełnie zadosyć czynili y one dopełnili. Albowiem, gdyby się niedbalstwo w pełnieniu służby, lub nieregularność Expedycyi, okazały będą y ze służby oddaleni y w miarę okoliczności, podług wszelkiey, Surowości ukarani.

§. 10.

§. 10.

Um die Beförderung der reitenden Post nicht zu erschweren, wird nur gestattet, Briefe und Pakete von einem halben Loth bis fünf Pfund schwer, anzunehmen; jeder Postmeister soll sich daher mit einer Wage, nebst einem Wiener Gewichte bis auf fünf Pfund, versehen, und sich bey Abwägung der Briefe hiernach genau benehmen.

§. 11.

Keine Privatparthey darf auf der Landpost, und den Absatzämtern, mit Zuspannung eines Pferdes bey der Ordinare-Post, befördert werden, und bleibt diese Befugniß allein dem Oberpostamte mit der Einschränkung eingeräumt, daß eine solche mit der Ordinare-Post zu befördernde Person wohl bekannt, und mit keinem Gepäcke (Bagage) beschweret sey, auch mit Vor- und Zunamen in dem Stundenpasse und auf jeder Stazion vorgemerkt, dann darauf gesehen werden müsse, damit das Felleisen der Ordinare-Post niemals zurück, sondern voran, oder im Wagen selbst, aufgepackt werde.

§. 12.

Das Aerarium kann bey der Ordinare-Post über die mit derselben abzusendenden Gelder keine Sicherheit leisten, weil der Postwagen noch nicht eingeführt ist; es bleibt daher den Parteien zwar unbenommen, Bankozettel, Wechsel und Obligazionen auf eigene Gefahr, und ohne darüber auf dem Briefe etwas zu bemerken, mit der Ordinare-Post abzuschicken, doch können sie im Falle eines Verlustes aus den Postgefällen keinen Ersatz fordern.

§. 13.

Da das Postwesen zur Bequemlichkeit des Publikums und des Han-

§. 10.

Aby Expedycyą Konney Poczty nie uciążać, pozwala się Listy i Pakiety od puł łota do pięciu Funtow tylko ważące, przyimować; każdy zatym Pocztmayster przysposobić się ma w Szalki i Wagę pięcio Funtową Wiedeńską i na odważanie Listow iak nayściśleysze, ostrą baczność mieć.

§. 11.

Nikt z prywatnych Osob niepowinien bydź z przyprzągnionym iednym Koniem do Poczty ordynaryiney, bądź z Poczty Prowincyonalney lub rozdziałowey, expedyowanym. Pozwolenie to daie się szczegolnie głownemu Pocztamtowi, z tym iednak ostrzeżeniem, aby osoba pocztą ordynaryiną odesłana bydź maiąca, dobrze znana, bez Bagażu ciężarnego, z Imienia i Nazwiska w Cedule podróżney godzinney, na każdey Stacyi, zapisana była. Ma się i na to zważać, aby Tłomok z pocztą ordynaryiną, nigdy w tyle przywiązany, lecz na przodzie lub w samym Wózku, umieszczony był.

§. 12.

Nie może Skarb za Pieniądze przez Pocztę ordynaryiną odsyłane, zaręczyć, ponieważ Woz pocztowy czyli tak zwany Dilizans nie iest dotąd ustanowiony. Do woli iednak każdego zostawuie się, przesyłanie na własne risico, bądź Bankocetle, Wexle lub Obligacye w Listach przez pocztę ordynaryiną; wszelako w przypadku iakowey Straty, niebędą mogły osoby takowe żadney żądać nadgrody z Kassy pocztowey.

§. 13.

Ponieważ Poczta dla wygody publiczności i Handlu, z znacznym

dels mit beträchtlichen Kosten unterhalten, und für die Sicherheit der Korrespondenz alle mögliche Sorge getragen werden muß, so soll auch allen Fällen vorgebeuget werden, welche das Gefäll unter was immer für einem Vorwande beeinträchtigen können. Es wird daher den Landkutschern, Lehenrößlern und Boten die Sammlung und Austheilung von Briefen unter Strafe von 1 Gulden rhn. von jedem Briefe, und von 1 Dukaten von einem Pakete, verboten.

Eben so dürfen unter gleicher Strafe Reisende weder Briefe noch Pakete mit sich führen, es sey denn, daß dem Reisenden Empfehlungsschreiben mitgegeben würden, oder daß von dem Orte der Abreise bis zum Bestimmungsort des Reisenden, noch keine sichere Einrichtung zur Fortbringung der Korrespondenz getroffen wäre; in welchem Falle die Briefschaften nicht als Kontrabande (Schwärzungen) anzusehen wären.

§. 14.

Zur Verhütung der Briefschwärzungen wird sämmtlichen Mautbeamten anbefohlen, hauptsächlich auf die Boten, herrschaftlichen Kosaken, Fuhrleute und Schiffleute ein wachsames Aug zu tragen, und solche, jedoch mit der gehörigen Bescheidenheit, auf eben die Weise zu visitiren, wie sie dazu bey Mautschwärzungen in besorglichen, bekannten, oder denunzirten Fällen angewiesen sind.

Der gefundene Kontraband an Briefen und Paketen ist sodann, sammt der Patentalstrafe, an das nächste Postamt zu übersenden, welches den Fall, mit Vorladung des Schwärzers, untersucht, und das aufgenommene Untersuchungs-Protokoll dem Kreisamte zur gesetzmässigen Entscheidung zuzusenden hat.

Nakładem utrzymywana i zapewność Korrespondencyi wszelkie staranie dołożone bydź musi, ma się zatym i wszelkim przypadkom zapobiegać, przez ktoreby Kassa Pocztowa, pod iakimkolwiek pozorem, mogła bydź w czym uszkodzona. Zakazuie się więc tak zwanym Landkuczerom, maiącym konie do naięcia i Posłańcom umyślnym, przyimowanie i oddawanie Listow pod karą 1. złotego Ryńskiego, za każdy List, a 1. czerwonego złotego od Pakietu.

Równie niepowinien żaden Podróżny, pod podobną Karą, ani Listy, ani Pakiety z sobą wozić, chyba że ma Listy rekomendacyonalne, lub ieśli ieszcze niemasz ustanowioney Poczty od mieysca z którego wyiechał, do Mieysca do którego iedzie a w takowym zdarzeniu, Listy które ten Podrożny z sobą wiezie, niebędą iuż uważane iako Kontraband.

§. 14.

Końcem Ostrzeżenia takowych Kontrabantow, przykazuie się generalnie wszystkim Officyalistom Celnym, aby mieli oko baczne, mianowicie na Posłańcow umyślnych, Dworskich Kozakow, Furmanow, Flisow i innych na Statkach Wodnych będących ludzi; aby tych, z przynależytą iednak roztropnością rewidowali, sposobem i zwyczaiem iak z Kontrabandem celnym, w przypadkach podeyrzliwych, znaiomych lub denuncyalnych postąpić sobie, przepisano im iest.

Znaleziony Kontraband Listow i Pakietow ma bydź wraz z Karą patentową do naybliższego odesłany Pocztamtu, ten zaś Pocztamt, wezwawszy wprzod do siebie osobę Kontrabandzie podpadłą, ma w rozpoznanie tego zdarzenia weyść i Pro-

Sollte die Partey mit der Entscheidung der ersten Instanz sich nicht zufrieden stellen; so stehet ihr, nach vorher erlegtem Strafbetrage, frey, den weitern Rekurs an Unser Landesgubernium zu ergreifen.

rokuł uczynioney Inkwizycyi, Urzędowi Cyrkularnemu do prawem przepisanego rozsądzenia podobney Sprawy, przesłać. I gdyby się, Kontrabandzie podpadły, Sentencyą pierwszey Instancyi, nie kontentował, wolno mu będzie, zapłaciwszy wprzod Karę przez ten Sąd naznaczoną, apellować do Gubernium Naszego Krajowego.

§. 15.

Es ist jedoch erlaubt, und kann keineswegs als Briefschwärzung angesehen werden, daß Herrschaften, Landgerichte und ganze Gemeinden ihre Amtsschriften in verschlossenen Paketen an die Kreisämter, oder andere Landgerichte, und Wirthschaftsbeamte an ihre Herrschaften einen Brief oder Paket durch einen eigenen Boten absenden; nur müssen diese Boten entweder ein herrschaftliches Schild tragen, oder einen offenen Paß und ein Zeugniß bey sich haben, in welchem ihre Sendung und die Anzahl der ihnen mitgegebenen Amtsschriften enthalten ist. Auch dürfen sie ausser diesem keine Briefe bey sich führen, weil sie sonst nach dem Inhalt des gegenwärtigen Patents behandelt, und zum Erlag der festgesetzten Strafe verhalten werden würden.

Sobald ein solcher mit Briefen abgeschickter Bote eine Poststazion betritt, muß er die Briefe, nebst den Paketen, dem im Orte befindlichen Postamte vorweisen, welches genau nachzusehen hat, ob keine unangemerkten Stücke vorgefunden werden. Im Falle sich ausser den im Verzeichnisse angemerkten Stücken noch andere Briefe vorfänden, ist der Bote vorläufig einzuvernehmen, und wenn derselbe einer wirklichen Briefschwärzung überwiesen wird, zum Erlag der §. 13 bestimmten Strafe anzuhalten; die Briefe aber sammt

§. 15.

Niewzbrania się iednak, i niema się w żadnym rozumieniu za Kontraband Listowy gdy Dominia, Sądy Ziemskie i Zgromadzenia, Papiery swoie Urzędowe w zapieczętowanych Pakietach, bądź do Cyrkułów lub innych Ziemskich Sądow, lub ieśli Officyaliści Ekonomiczni do Dominiow lub Dziedzicow swych, List iaki lub Pakiet przez własnego umyślnego Posłańca, odeszlą. Takowi Posłancowie powinni iednak albo znak z Imieniem Panow swoich na sobie nosić, lub też otwarty Paszport i zaświadczenie przy sobie mieć, w którym tak Missya ich, iako i Liczba papierow Urzędowych tym posłańcom powierzonych, wyrażona iest. Prócz takowych papierow, niepowinni żadnych innych mieć przy sobie Listow, inaczey albowiem stosownie do Osnowy patentu zapłacenia Kary, w nim naznaczoney, podpadną.

Skoro takowy z Listami wysłany Umyślny na Stacyi pocztowey stanie, powinien tak Listy iako i pakiety przed pocztamtem mieyscowym okazać, ten zaś pocztamt obowiązany iest rzeczone Listy przeyrzeć czyli się między niemi nieznayduią iakie nieznaczone papiery, Igdyby, prócz w Urządzeniu wyrażonych Sztuk, inne ieszcze Listy znalezione były, powinien bydź takowy Posłaniec przytrzymany i gdy się okaże że miał z sobą Listy Kontrebandowe, powinien podlegać Karze §. 13tym oznaczoney. Listy ei-

einer umständlichen Anzeige sind an das Kreisamt zu senden, welches dann gesetzmässig zu sprechen, und den Partheyen die Entscheidung hinauszugeben hat.

Sollte aber der Bote ausser Stand seyn, die Patentalstrafe zu erlegen, so ist derselbe, sammt den geschwärzten Briefen, an das Kreisamt zu überliefern, damit der Aufgeber von solchen Briefen erforscht, zur Strafe verhalten, oder nach Umständen vorgegangen werden könne. Offene Zettel oder Frachtbriefe bey Fuhrleuten, so wie verschlossene Briefe an die Waareneigenthümer sind nicht als Briefschwärzungen anzusehen.

§. 16.

Die Expedizion der zweymal wöchentlich hin und her laufenden Ordinare-Posten, hat mit einem verläßlichen Knechte und mit tauglichen Pferden, sowohl bey Tag als bey Nacht, jedoch unter Strafe von 10 Gulden rhn. niemals zu Fuß, oder durch andere zufällige Gelegenheiten, in der vorgeschriebenen Zeit, nämlich auf jede Stunde eine Meile gerechnet, zu geschehen. Die Ordinare-Post einem Reisenden mitzugeben, wird bey Strafe von 50 Gulden rhn. die ganz dem Denunzianten gebühren, auf das schärfeste untersagt.

Die Entschuldigung des Postmeisters, daß es seine Knechte ohne dessen Vorwissen gethan haben, darf um so weniger angenommen werden, als er in allen Fällen für sie verantwortlich bleibt, und von ihnen den Ersatz fordern kann.

§. 17.

Nur bey ausserordentlichen Ereignungen, als: bey Anschwellungen der Flüsse, bei einem eintretenden Eisstosse, bey grossem Schneegestöber und Sturmwinden, wird gestattet, so

zaś takowe wraz z dokładną o tym zdarzeniu Relacyą, odesłane bydź powinny do Urzędu Cyrkułowego, który to, Co Prawo każe, zadecyduie i Sentencyą Stronom wydać z Kancellaryi każe.

Gdyby zaś Posłaniec Umyślny niebył w stanie uczynienia zadosyć Karze patentem oznaczoney, takowy ma bydź wraz z Listami Kontrabandowemi do Urzędu Cyrkułowego oddany, aby właściciel tych Listow, wynaleziony, i ukarany był, lub aby podług okoliczności można w tey Sprawie postąpić. Otwarte Kartki, Listy Frochtowe Furmańskie, także Listy zapieczętowane do właścicielow Towaru, nienależą do Kontrabandu Listowego.

§. 16.

Poczta ordynaryina dwa razy w Tydzień przychodząca i odchodząca powinna bydź przez postyliona niezawodnego, Końmi zdatnemi, dniem i nocą, nigdy pieszo lub przez inną iaką przypadkową Okazyę w Czasie przepisanym, to iest Mila na Godzinę, pod Karą 10. złotych Ryńskich expedyowana. Pocztę ordynaryiną przez iadącego podróżnego odsyłać, zakazuie się iak naysurowiey, pod karą 50 złotych Ryńskich zupełnie na zysk Denuncyatora przeznaczonych.

Wymowka pocztmaystra, że to postylioni iego bez wiedzy onego uczynili, tym mniey przyięta będzie, ile tenże w każdym przypadku za nich odpowiadać obowiązany iest i zwrót kary zapłaconey, od tych sobie żądać może.

§. 17.

Szczególnie tylko w nadzwyczaynych zdarzeniach, iako to: w Czasie wylewu Rzek, idącey kry i zrywaiacych się Lodów podczas wielkich Zawieruch Śniegowych i gwałtow-

lang

lang die Gefahr anhält, und die Passage gänzlich gesperret ist, die Ordinare-Post zurückzuhalten; jedoch muß der Umstand genau im Stundenpasse angemerkt, und bey längerer Dauer durch ein Zeugniß von der Ortsobrigkeit beglaubiget werden. Hierbey ist es die Pflicht der Ortsobrigkeiten, auf ihrem Grund und Boden, durch Unterhaltung fähiger Schiffleute, und Herstellung der Uiberfuhren, die schleinige Uiberschiffung der Flüsse zu befördern, und die verschneyten Hohlwege unverzüglich ausschaufeln, wie auch die öffentlichen Strassen in einem fahrbaren Stande erhalten zu lassen, da sie widrigenfalls für jeden aus Versäumung dieser Pflicht entstehenden Schaden, und die Verzögerung der Posten, zur strengsten Verantwortung gezogen werden sollen.

nych Wiatrów, pozwala się tak długo póki Niebespieczeństwo trwa, droga zupełnie zatamowana, Expedycyą Poczty ordynaryiney wstrzymać. Jednakowoż, przyczyna takowego zdarzenia powinna bydź w Cedule podróżney godzinowey, dokładnie wyrażona; dłuższe zaś opoznienie Expedycyi, przez Zwierzchność Mieyscową zaświadczone. Jest przytym obowiązkiem Zwierzchności Mieyscowych, na własnym swym Gruncie i Ziemi, przyśpieszać przeprawę na Rzekach, naprawiać kazać Przewozy, utrzymuiąc do takowey roboty zdatnych Przewoznikow i innych ludzi, tudzież wyrznięte Koleie i doły wyrównywać i zasypywać kazać, drogi publiczne w dobrym Stanie utrzymywać; będą albowiem w przypadku przeciwnym, za wszelkie, przez zaniedbanie włożonych na Nich Obowiązków, wynikłe szkody i opoźnienie Poczt, iak nayściśley odpowiedzieć musieli.

§. 18.

Nicht minder ist es die Obliegenheit der Postmeister, bevor die Ordinare-Post abreitet, vorzüglich darauf zu sehen: ob das Felleisen gut angeschnallt, und versichert sey, damit es unterwegs nicht verloren gehen könne.

Sollte ein Paket, oder das ganze Felleisen in Verlust gerathen; so unterliegt sowohl der Postmeister als der Postknecht einer angemessenen Strafe, und jedermann wird verpflichtet, ein vorgefundenes Paket oder Felleisen uneröfnet, gegen eine billige Belohnung, welche der schuldtragende Postmeister zu ersetzen haben wird, der nächsten Post oder dem nächsten Amte zu übergeben. Imgleichen werden die Postmeister die ordinaren Felleisen, besonders bey Regenwetter, mit Kotzen decken, oder mit Heu und Stroh gut verwahren,

§. 18.

Jest niemniey Powinnością Pocztmaystrów, w przód nim Poczta ordynaryina odeydzie, zważać mianowicie nato, czyli Tłomok z Listami, dobrze zapięty i opatrzony iest, aby wdrodze niezginął. Zginie iaki Pakiet albo cały Tłomok, to podpadną karze przynależytey tak Pocztmayster iako i Postylion; każdy zaś Człowiek obowiązany iest, takowy znaleziony Pakiet lub Tłomok, bez rozpieczętowania onych, za należytą nadgrodę, którą przewiniony Pocztmayster od siebie dać powinien, do ponaybliższey Poczty, lub naybliższego Urzędu, oddać. Powinni także Pocztmaystrowie, Tłomoki z Pocztą ordynaryiną, osobliwie w Czasie Nawalnicy deszczowey, Kocami nakrywać, albo Sianem i Słomą dobrze ie obłożyć; zmoczony zaś takowy Tłomok, pod odpowie-

und jedes von dem Gegenreiter naß überbrachte Felleisen im Stundenpaß, unter eigener Dafürhaftung, anmerken, damit der Schuldtragende mit der gehörigen Strafe angesehen werde.

dzią, w Cedule godzinowey podróżney, zanotować, aby przewiniony mogł bydź przynależycie ukaranym.

§. 19.

Den Postämtern wird hiermit befohlen, für die richtige Bestellung der eingegangenen Briefschaften, besonders der rekommandirten und der ämtlichen, an die Personen, Stellen und Aemter, die es betrift, zu sorgen, widrigenfalls diejenigen, die hierbey einer Saumseligkeit überwiesen werden können, nicht nur zum Ersatze des etwann hieraus Unserm Aerarium oder der Parthey entstandenen Schadens angehalten, sondern ihrer Nachläßigkeit wegen noch besonders bestraft werden sollen.

§. 19.

Rozkazuie się przytym wszystkim Pocztamtom, aby o należytym i właściwym oddawaniu nadeszłych Pocztą Listow, mianowicie o oddaniu Listow rekommendowanych i Urzędowych do Osob, Departamentow, Dykasteryow, do których takowe Listy adressowane będą, iak naypilnieysze staranie mieli, bo gdyby w przeciwnym Przypadku o Opieszałości iakiey przekonani byli, będą nietylko przymuszeni powrócić wszelką z tąd Skarbowi Naszemu lub Stronie wynikłą szkodę, ale nadto będą prócz tego, osobno ieszcze ukarani.

§. 20.

Die Zahlung bey Privat-Staffeten hat nach dem in Unsern Erbstaaten angenommenen Maaßstabe mit 22 1/2 kr. von der Meile zu geschehen. Bey der Aufgabe einer solchen Stafette sind insbesondere 1 Gulden 30 kr. Expedizions- und 15 kr. Aufsitzgebühr zu entrichten. Für die Zahlung an die Stazionen bleibt das Postamt, bey welchem die Aufgabe geschehen ist, und welches die Gebühr von dem Aufgeber bis an Ort und Stelle abzunehmen hat, verantwortlich. Eine Amts- oder Privat-Stafette mit der Gelegenheit eines Reisenden, oder einer sonst zufälligen andern Gelegenheit zu befördern, wird bey einer unnachsichtlichen Strafe von 50 Gulden rhn. verboten; so wie man auch

§. 20.

Od Sztaffet prywatnych, zapłaci się stosownie do Urządzenia w Kraiach Naszych Dziedzicznych będącego, 22 1/2 Kraycarow na Milę. Oddaiąc Sztaffetę na Pocztę zapłaci się osobno 1 złoty Ryński 30 Kraycarow od Expedycyi takowey Sztaffety, i 15 kraycarow dla wsiadaiącego na konia Postyliona; za opłatę do dalszych Stacyi iest w odpowiedzi Pocztamt ten, na którym ta Sztaffeta nayprzod do Expedycyi oddana była i ten Pocztamt powinien należytość za takową Sztaffetę aż na Mieysce przeznaczenia iey, od oddaiącego na Pocztę Sztaffetę, odebrać. Urzędową lub prywatną Sztaffetę przez odieżdzaiącego podróżnego lub przy inney iakiey zdarzoney okazyi, expedyować, zakazuie się pod karą nieuchronną 50. złotych Ryńskich. Podobnie.

§. 21.

§. 21.

Sämmtlichen Postmeistern die schleunigste Beförderung der Stafetten, besonders der Hof- oder Amts- (sogenannten ex officio) Stafetten, unter Verlust des Rittgeldes, und der bey der Ordinare- Post bemessenen Retardanz- Strafe, nachdrücklichst einbindet. Der genauen Aufsicht wegen werden jederzeit die Stundenpässe von Stafetten an das Oberpostamt einzusenden seyn.

Jeder Postmeister ist schuldig die Stafetten im gestreckten Trapp befördern, und die Expedizionszeit eingerechnet, eine Meile binnen einer Stunde zurücklegen zu lassen.

§. 21.

Wkłada się ten nayściśleyszy Obowiazek na powszechnie wszystkich Pocztmayſtrow, aby iak nayprędzey expedyowane były Sztaffety, mianowicie Sztaffety Dworskie i Urzędowe, tak zwane (Sztaffety ex Officio) a to pod utratą opłaty Sztaffetowey i karą za opoźnienie, iak przy Expedycyi Poczty ordynaryiney, oznaczoną. Dla tym większego Dozoru, maią bydź Ceduły godzinne podróżne Sztafet, zawsze głownemu Pocztamtowi przesyłane.

Każdy Pocztmayſter obowiązany ieſt expedyować Sztaffety, kłusem konia, tak ażeby Poſtylion w ciągu iedney Godziny, uiechał zawsze Milę rachuiąc w to iuż i Czas Expedycyi

§. 22.

Die Pferdwechslung auf dem halben Wege, es sey mit der Ordinare- Post, oder einer Stafette, wird unter Strafe von 20 Gulden rhn. verboten; dagegen kann die Wechslung mit Reisenden, wenn die beiderseitigen Postillionen auf dem halben Wege zusammentreffen, und der Reisende dadurch nicht lange aufgehalten wird, statt finden.

§. 22.

Przemiana koni w puł drogi, bądź do Sztaffet lub Poczty ordynaryiney, zakazana ieſt pod karą 20. Ryń. zł. Mogą bydź iednak konie z podróżnemi przemieniane, gdy obostronni Poſtylinowie w puł drogi się ziadą, a iadący Podróżny niedługo przez takową Przemianę wſtrzymany będzie.

§. 23.

Da durch den Gebrauch, bey Stafetten mehrere Briefe mitlaufen zu lassen, dem Postgefäll nicht nur ein Abbruch geschieht, sondern die Stafetten selbst in ihrer Beförderung gehemmt sind, so wird dieser Unfug hiemit unter Strafe verboten. Nur bey ämtlichen Briefschaften, wenn der Fall dringend ist, und es von dem Amte ausdrücklich verlangt wird, ist die Beilegung einiger Amtsschreiben zu der mit der Stafette abgehenden Expedizion gestattet.

§. 23.

Ponieważ z okazyi, wielu przy Sztaffetach odsyłanych Liſtow, nie tylko w Intracie Pocztowey uszczerbek, ale nawet Expedycya Sztaffet przez to wſtrzymana bywa, zakazuie się więc pod karą, Swawola takowa. Pozwala się ſzczegolnie tylko przyłączanie Papierow Urzędowych do Expedycyi Sztaffetnych, gdy tego nagła potrzeba a z ſtrony Urzędu wyraznie żądano będzie.

§. 24.

Die Postmeister werden endlich angewiesen, über die Absendung der Ordinare-Posten und Stafetten ein Einschreib-Büchel zu führen, und dieses dem Postillion jedesmal auf den Ritt mitzugeben, der es von dem nächsten Postmeister unterschrieben, zu seiner Rechtfertigung zurückzubringen hat.

II. Wegen unverzögerter und genauer Bedienung der Reisenden mit den erforderlichen Postpferden.

§. 25.

Jeder Postmeister ist verbunden, ausser den zur Beförderung der Ordinare-Posten und Stafetten nöthigen Pferden, noch 6 gute brauchbare Pferde, wie auch 2 Kaleschen, welche jedoch nicht gedeckt seyn müssen, sammt den hierzu nöthigen Geräthschaften, stets zu unterhalten, und die Pferde zu schwerer Feld- und Wirthschafts-Arbeit nicht zu verwenden, oder sie durch andere Nebendienste abzumatten.

§. 26.

Das bisher übliche Rittgeld bey Beförderung der Reisenden und bey Privat-Stafetten, zu 30 kr. vom Pferde und Meile, wird von nun an aufgehoben, und so wie in Ostgalizien, von Pferd und Meile, auf 22 1/2 kr. festgesetzt; jedoch hat es von dem eingeführten Gebrauche, ein oder zwey Pferde unentgeltlich zuzuspannen, gänzlich abzukommen, und jeder Reisende ist schuldig, so viele Pferde zu bezahlen, als er nach Beschaffenheit der Strasse, des Wagens, und der Ladung, zum Fortkommen brauchet. Es versteht sich

§. 24.

Są nakoniec obowiązani Pocztmayſtrowie utrzymywać Książeczki w które wpisywać maią tak odchodzące i przychodzące Poczty ordynaryine iako i Sztaffety; takową Książeczkę oddadzą za każdą razą odieżdzaiącemu Poſtylionowi, ten zaś, dla usprawiedliwienia ſwego, odwiezie ią na powrót z podpisem ponaybliższego Pocztmayſtra.

II. Względem nieodwłócznego i ścisłego usłużenia podróżnych iadących, w daniu onym potrzebnych koni pocztowych.

§. 25.

Każdy z Pocztmayſtrów obowiązany ieſt, prócz koni, do Poczt ordynaryinych i Sztaffet, potrzebnyh, i ſześć innych ieszcze koni do Jazdy zdatnych, niemniey 2 Kolaski, które iednak niepowinny bydź pokryte, wraz z potrzebnemi do tego Sprzętami, zawsze utrzymywać, Konie zaś do ciężkich polnych i innych Gospodarſkich robot nieużywać lub te przez poboczne Prace i trudy, z ſił osłabiać.

§. 26.

Opłata 30. Kraycarow od Konia i Mili, która się dotąd przy Expedycyi podrożnych iadących Osob i od Prywatnych Sztaffet, brała, znosi się odtąd; a uſtanawia się, podobnie iak w Wschodniey Gallicyi, 22 1/2 kraycarow od Konia i Mili. Kaſſuie się iednak zupełnie, wprowadzony dawniey zwyczay, dodatku bezpłatnie Konia iednego lub dwoch; każdy podrożny iadący, obowiązany ieſt, za tyle Koni zapłacić, ile onych, ſtosownie do drogi, poiazdow, Bagażu czyli Ciężaru pakownego, potrzebuie. Rozumie się w

übri-

übrigens von selbst, daß dem Reisenden keine grössere Anzahl von Pferden aufgedrungen werden darf, als mit welcher er von der letzten Stazion angekommen ist.

reszcie, samo przez się, że niepowinna bydź podrożnemu nałożona większa liczba Koni iak tyle, z ilo Końmi z ostatniey przyiechał Stacyi.

§. 27.

Das Rittgeld hat jeder Reisende gleich bey dem Aufsitzen, und nicht erst auf der nächsten Stazion, dem Postillion zu bezahlen.

§. 27.

Należące Pieniądze za Pocztę Konną, ma każdy podrożny iadący, zaraz na w siadaniu do poiazdu, oddać Postylionowi, nie zaś dopiero na nastempuiącey Stacyi.

§. 28.

Um jedoch den Reisenden in die Kenntniß, wie viel er an Trink- und Schmiergeld zu zahlen habe, und um zugleich hierüber alle Streitigkeiten ein für allemal zu vermeiden, B. wird in dem Anschlusse B. die Ausmaaß nach der Meilendistanz dem gegenwärtigen Patente beigefügt.

§. 28.

Dla wiadomości podrożnych, ile ci Tryngieltu i Szmyrgieltu płacić maią, końcem uniknienia raz na zawsze wszelkich z tąd wzrastaiących kłotni, przyłącza się do tego Patentu w Dodatku pod Literą B. Wydział na Milę uczyniony. B.

§. 29.

Die Postkaleschen sind gemächlich und dergestalt einzurichten, damit sie in Schwungriemen hängen, und nicht rückwärts auf der Achse aufliegen.

§. 29.

Wozki Pocztowe czyli Kolaski powinny bydź wygodne i tak urządzone aby na Pasach wisiały, nie zaś żeby się w tyle na Osi opierały.

§. 30.

Wenn Reisende durch einen vorausgeschickten sogenannten Laufzettel Postpferde bestellen, und an dem bestimmten Tage nicht eintreffen, so haben sie für jeden Tag vom Pferde 30 kr. an Wartgeld zu bezahlen, und den Postmeister für die Zuwartung zu entschädigen.

§. 30.

Jeśli Woiażuiący podług wprzod wysłanego tak zwanego Laufcetlu, Konie sobie Pocztowe zamowił, a w dniu naznaczonym nie stanał, zapłaci ten za każdy dzień czekania, 30. kraycarow od iednego Konia, i nadgrodzi Pocztmaystrowi za doczekanie.

§. 31.

Die Ortsobrigkeiten und die Gemeinden sind schuldig, den Postmeistern bey eingetretener Nothwendigkeit, auf Verlangen, mit den erforderlichen Pferden auszuhelfen. Doch hat der Postmeister in diesem Falle

§. 31.

Urzędy czyli Zwierzchności Mieyscowe tudzież Zgromadzenia, obowiązani są, dodawać to iest dostarczać w potrzebie Koni Pocztmaystrom, gdy tych żądać będą. Jednakowo powinien Pocztmayster w tadem

dem Eigenthümer das Postgeld zu bezahlen, und kann davon nur 6 kr. vom Pferde für eine einfache, und 9 kr. für eine anderthalbe Post für sich beziehen. Von dieser Zuspannung sind blos die Grundherren ausgenommen.

kowym razie, oddać właścicielowi Koni, opłatę Pocztową, sobie zaś niepowinien iak tylko 6 kraycarow od Konia za poiedynczą Pocztę, a 9. kraycarow za pułtory Poczty, z tych pieniędzy odciągnąc. Od takowey przyprzążki Koni, są tylko Dziedzice Dobr wyłączeni.

§. 32.

Obwohl den Postmeistern obliegt, die Reisenden insgesammt geschwind und gut zu befördern; so wird ihnen doch insbesondere, und zwar unter Dienstentlassung, anbefohlen, die k. k. oder anderer Kurier auf das schleinigste und mit den besten Pferden dergestalt zu befördern, damit die Umspannung längstens binnen einer Viertelstunde geschehe. Und da alle Posten, Stafetten und Kurier unaufgehalten bey Tag und Nacht befördert werden müssen, so ist nöthig, daß die unterwegs etwann bestehenden Wegmauth = Schranken auf das erste Zeichen mit dem Posthorn geöfnet werden.

Nicht minder sind bey Uiberfahrten die allda bestehenden Pletten auf dieses Zeichen sogleich in Bereitschaft zu stellen, um der Post die schnelleste Uibersetzung zu verschaffen.

§. 32.

Lubo własną rzeczą Pocztmaystrow iest, podróżnych bez wyiątku, prędko i dobrze expedyować, iednak, nakazuie się onym, pod utratą służby, aby C. Królewskich lub innych Kuryerow iak nayspiesznieу i naylepszemi Końmi daley wyprawiali, tak, aby Konie, odmienione naypoźniey w Ćwierć godziny były. Że zaś tak Poczty wszystkie, iako Sztaffety i Kuryerowie Nocą i dniem bez zatrzymania expedyowani daley bydź muszą, potrzebną iest zatym rzeczą ażeby Rogatki po drogach będące, na pierwszy odgłos Trąbki Pocztarskiey otworzone były.

Powinny bydź także na taki pierwszy odgłos w pogotowości, Promy, aby przeprawa Poczty bynaymniey wstrzymaną niebyła.

§. 33.

Der Entrichtung der Wegmäuthe und Uiberfahrts = Gebühren unterliegen allein die Reisenden, nicht aber die Ordinare = Posten, die Stafetten, oder die vom Ritte zurückkommenden Postknechte, als welche ungehindert frey vorüber zu lassen sind.

§. 33.

Opłata Paletów drogowych i przepraw wodnych, należy iedynie do podróżnych pocztą iadących; tey opłacie nie podlegaią bynaymniey Poczty ordynaryine, Sztaffety, lub z Jazdy powracaiący Postylionowie; którzy wolny przeiazd mieć powinni.

§. 34.

Die alten gewöhnlichen Poststeige und Strassen sollen stets unterhalten, und diejenigen, die schon verbauet oder zugeschlossen sind, wieder geöffnet werden. Bey nassem und

§. 34.

Dawne pocztowe ścieszki i drogi maią bydź zawsze w dobrym utrzymywane stanie, zarzucone zaś lub zamknięte, powinny bydź znowu otworzone. W czasie wilgoci

übelm

übelm Wetter hingegen, wo die öffentlichen Strassen unfahrbar werden, sind die Postknechte berechtiget, auch in abseitigen Wegen und Rainen zu fahren, und im Nothfalle selbst Zäune durchzubrechen.

Wenn dieses aber ohne die äusserste Noth, und gleichsam aus Muthwillen geschehen sollte; so wären die Postknechte zum Ersatz des verursachten Schadens zu verhalten, und dabey auf das schärfeste zu bestrafen, auch selbst die Postmeister für den Muthwillen ihrer Knechte verantwortlich zu machen.

§. 35.

Jeder Reisende, der mit Gewalt ein oder mehrere Pferde aus dem Stalle nehmen, die Postmeister dazu nöthigen, oder sonst gegen sie und ihre Leute mit Drohungen oder Mißhandlungen verfahren wollte, soll ausser dem Ersatz des Schadens mit 100 Gulden rhn., der Unvermögende aber am Leibe bestraft werden. In diesem Falle sind die Postmeister berechtiget, die Noth- und Gegenwehr zu gebrauchen, und von Seite der Obrigkeit muß ihnen der erforderliche Beistand auf ihr Ansuchen geleistet werden. Auch wird zur Vermeidung aller Mißhandlungen der Postknechte auf das schärfeste untersagt, eine Peitsche auf dem Kutschersitze zu führen, und selbige gegen den Postillion oder die Pferde zu gebrauchen.

Dagegen soll der Postmeister die Parthey schleinig, und zwar bey gutem Wege und guter Witterung, im gestreckten Trapp, mit tauglichen Pferden befördern lassen, sich gegen die Postreisenden bescheiden, und mit zuvorkommender Höflichkeit betragen, weil jeder dagegen handelnde Postbeamte, der überzeugt werden kann, einen Reisenden vorsetzlich beleidigt, oder sich unanständiger Ausdrücke

i niepogody, w którym drogi publiczne popsute są, maią prawo Postylionowie, bocznemi nawet drogami i ścieszkami ieździć, w nieodbytey zaś potrzebie, płoty nawet łamać.

Gdyby się to iednak nie znaywiększey Potrzeby, ale właśnie ze swawoli stało, powinni takowi Postylionowie i szkodę uczynioną nadgrodzić i iak naysurowiey ukarani bydź; Pocztmaystrowie sami nawet, są w odpowiedzi za takową swawolą i rozpustę przez swych Postylionow popełnione.

§. 35.

Każdy podróżny, któryby gwałtem Konia iednego lub więcey chciał brać ze Stayni, Pocztmaystrow do tego niewolić, tym lub ludziom ich grozić, albo wcale onych zniewarzać odważył się; takowy ma bydź procz nadgrodzenia krzywdy uczynioney, nadto, zapłatą 100 złotych Ryńskich ukarany, niemaiętni zaś, powinni podpaść karze cielesney. W takowym przypadku maią Pocztmaystrowie prawo użycia sposobow Naprzeciw-obronnych, Urząd zaś czyli Zwierzchność Mieyscowa powinni z Strony swey dodać im w takim razie potrzebney żądaney Pomocy. Zakazuie się oraz, w celu uniknienia wszelkich zniewag na Postylionach wykonywać się maiących, powozic się samym, bicz czyli harapnik ani na Konie ani tnniey na Postyliona podnosić ani onych nim razić.

Powinien iednak Pocztmayster, nieodwłocznie podróznego w Czasie dobrego Powietrza y pogody kłusem nawet, konmi zdatnemi, daley expedyowac kazać, z Podróżnemi rostropnie się obchodzic y tych wszelką Grzecznoscią uprzedzać, ponieważ, Officyalista przeciwny temu Rozkazowi, gdy przekonany będzie, iż rozmyslnie Wojazuiącego obraził, temu przykremi Słowami przyma-

gegen ihn bedient, und der Beförderung muthwillige Hindernisse in den Weeg gelegt zu haben, das erstemal mit einer öffentlichen Abbitte des Beleidigten, und mit einer Polizey-Strafe von 30 Gulden rhn. belegt, bey wiederhohlten Klagen aber zur öffentlichen Genugthuung seines Dienstes entlassen werden soll.

§. 36.

Jeder Postmeister soll den Reisenden längstens binnen einer halben Stunde weiter befördern; hielte er ihn aber über eine Stunde in der Stazion auf, so wird der Reisende von der Verbindlichkeit Postpferde zu nehmen losgezählt, doch muß er von der Ortsobrigkeit über diesen Umstand ein Zeugniß erheben, worauf er dann mit gedungenen Pferden bis zur ersten Post abreisen kann. Hierdurch wird aber nicht verstanden, daß die Reisenden eine halbe Stunde zu warten schuldig seyn; die Umspannung hat vielmehr nach Thunlichkeit gleich bey der Ankunft unaufgehalten, unter Strafe von 10 Gulden rhn. zu geschehen; auch ist den Reisenden von Seite der Ortsobrigkeiten der nöthige Schutz, auf ihr Ansuchen, zu leisten.

§. 37.

In der Hauptstadt, wo sich ein Oberpostamt befindet, dürfen einem Abreisenden, ohne Beybringung des Erlaubniß-Zettels von der Polizey-Direkzion, und auf dem Lande ohne kreisämtlichen Paß, keine Pferde verabfolgt werden, und käme jemand auf der dem Oberpostamte nächstgelegenen ersten und zweyten Stazion mit einer andern Gelegenheit, als der Post an, so wäre ihm selbst dann, wenn er den Erlaubniß-Zettel der Polizeydirekzion vorzeigte, die Verabfolgung der Postpferde zu verweigern. Ferner wird den Postmeistern

wiał, lub w Expedyowaniu onego, przykrosci y zwłokę czynił, podpadnie pierwszą razą karze przeprosienia publicznie obrażonego, y Strofowi 30 Fl. ryń. do Policyi zapłacić maiących; na częsciey zas zaszłe Skargi, będzie ukarany Stratą Służby swoiey, dla publicznego zadosyć uczynienia.

§. 36.

Kazdy Pocztmayster obligowany iest expedyować Podrożnego w przeciągu naywięcey pułgodziny. Gdyby go zas więcey iak Godzinę zatrzymał na Stacyi, iuż na ten Czas nie iest Podróżny obowiązany brać Koni Pocztowych, iednak powinien na to mieć od zwierzchnosci Mieyscowey zaswiadczenie, a tak na ten Czas może Konmi Naiętemi aż do pierwszey Stacyi doiechać. Nie ma się tu iednak rozumieć; że Woiazuiący obowiązani są czekać puł godziny. Jowszem powinny bydź konie odmienione w tak prędkim Czasie ile tylko możnośc, a to pod karą 10 złotych ryn. Nażądanie, powinny także Zwierzchnosci Mieyscowe wszelkyie potrzebney dodawać Podróżnym Pomocy.

§. 37.

W Miescie Stołecznym, w którym się Generalny znayduie Pocztamt, nie powinny bydź dane Konie odjeżdzaiącemu, w przód, Nim okaże na to pozwolenie na spismie od Dyrekcyi Policyi; na Prowincyi zas, iesliby nieokazał Paszportu Cyrkularnego; y gdy kto z pobliższey Generalnego Pocztamtu pierwszey lub drugiey Stacyi inną iaką Okazyą, niezas Pocztą, przyiechał, powinny mu bydź odmówione Konie Pocztowe, y gdyby nawet okazał nato Pozwolenie od Dyrekcyi Policyiney otrzymane. Przykazuie się także

bis auf die sechste Stazion vom Oberpostamte an gerechnet, unter Dienstentlassung, und nach Umständen unter Leibesstrafe verboten, einem Fremden oder Unbekannten, der nicht mit der Post ankömmt, ohne Vorzeigung eines Amtspasses, Pferde zu verabfolgen. –

§. 38.

Den Postmeistern und Postbeamten ist auch untersagt, einen Fremden abseits ausser der gewöhnlichen Poststrasse von Stazion zu Stazion zu befördern. Nur wenn ein wohlbekannter Landesinsaß, oder eine mit einem kreisämtlichen Passe versehene Person auf ihre Güter, oder zu einem Bekannten ausser der Poststrasse geführt zu werden verlangte, kann der Postmeister, gegen eine mit der Meilendistanz im Verhältnisse stehende billige Bezahlung, jedoch ohne Nachtheil des Postdienstes, Pferde dazu hergeben.

§. 39.

Die Führung des Posthorns ist ein Vorzug, welcher allein Unsern Postämtern eingeräumt ist; es wird daher allen Reisenden, welche nicht mit der Post fahren, bey einer angemessenen Strafe untersagt, sich des Posthorns zu bedienen.

§. 40.

Alle Landkutscher, Lehenrößler, oder andere Privatpartheyen sind gehalten, den mit der Post Reisenden auszuweichen; bey schwer beladenen Frachtwägen aber hat die Ausweichung nach Umständen nur auf das halbe Geleis zu geschehen.

§. 41.

Den Bothen und Landkutschern wird verboten, Reisende von der Post

Pocztmayſtrom na sześć Stacyi od Pocztamtu generalnego, odległym, pod utratą Służby a podług okoliczności, y pod karą cielesną, aby żadnemu Podróżnemu lub Nieznajomemu, któryby Pocztą nieprzyiechał y nieokazał Paszportu Urzędownego, nie dawali Koni.

§. 38.

Zakazuie się także, tak Pocztmayſtrom iako y Officyaliſtom Pocztowym, dawanie Koni pocztowych y expedyowanie Podróżnych od Stacyi do Stacyi, w postronne publiczney drogi, Okolice. Szczególnie tylko w tym razie, gdyby iaki dobrze znany Mieszkaniec Krajowy, lub Osoba Paszport z Cyrkułu maiąca, żądała do Dóbr swych lub Przyiacioł, w bok drogi Pocztowey iechać Pocztą, może Pocztmayſter takowey osobie dać koni Pocztowych za Cenę, w proporcyi rozdziału Milowego, słusznie umiarkowaną, nie opóźniaiąc iednak przezto w czym Powinności Pocztmaiſtrowskiey.

§. 39.

Trąbka Pocztarska iest to Pierszeńſtwo, które tylko Pocztamtom Naszym przynależy, zakazuie się więc w szyſtkim Podróżnym Pocztą nieiadącym, używanie rzeczoney Trąbki ato pod karą przynależytą.

§. 40.

Wszyscy tak zwani Landkuczetowie, Pojazdy do Naięcia trzymaiący y inne prywatne Osoby, obowiązani są Pocztcie z drogi wymieniać; ciężko zaś ładowne, Frochtowe Wozy, powinny, podług okoliczności, na puł tylko kolei zieżdzać Pocztcie z drogi.

§. 41.

Przykazuie się Posłańcom y Land kuczerom aby Podróznych od Poczty

 ab-

abwendig zu machen, ein Posthorn heimlich oder öffentlich zu führen, und unterwegs Pferdewechsel zu halten, wenn die Reise keine grössere Strecke, als von 12 Meilen beträgt.

Eben so wird den mit der Post fahrenden Partheyen untersagt, unterwegs eine andere Gelegenheit aufzunehmen, es sey dann, daß sie sich 3 Tage an einem Orte aufhalten, oder daß der Postkurs auf eine Seitenstrasse nicht ordentlich eingeleitet wäre.

Dieses Verbot erstrecket sich auch auf alle Wirthe, Juden, Bürger und Bauern auf dem Lande, denen es nur erlaubt ist, die Reisenden auf der Poststrasse mit Zeiselwägen, nie aber mit gedeckten Wägen oder Kaleschen zu befördern.

Jeder, der dagegen handelt, und vom Postmeister betreten wird, soll mit dem Verfall der Pferde bestrafet, und von der Ortsobrigkeit den Postmeistern Beistand geleistet werden. Dagegen wird den Bürgern, Bauern, Juden und d. gl. gestattet, einen Reisenden von dem Orte, wo sich keine Post befindet, bis an die nächste Stazion auch mit Kaleschen und gedeckten Wägen zu führen.

nieodmawiali, tudzież aby tak sekretnie iako y publicznie Trąbek Pocztylionskich nieużywali ani Przemiany Koni wdrodze nie utrzymywali, iesli ich podróż nieprzenosi Mil 12.

Podobnie zakazuie się Osobom Pocztą iadącym, aby inney okazyi nie naymowali wdrodze, chyba że się iuż 3 dni na iednym Mieyscu bawili, albo że Kurs Pocztowy, w postronney drodzę, nie iest ieszcze należycie ustanowiony.

Ten zakaz rozciąga się y do wszystkich Gospodarzy, Żydów, Mieszczan y Chłopów na Prowincyi mieszkaiących, którym tylko pozwolono iest, drabinkowe Wózki niezaś pokryte Powozy lub Kolaski, naymować takowym Podróżnym.

Każdy któryby się temu Zakazowi sprzeciwił przez Pocztmaystra postrzeżonym był, powinien bydź Konfiscatą Koni skarany, do czego Zwierzchność mieyscowa dodać ma Pocztmaystrowi potrzebney Pomocy. Pozwala się na to mieysce, tak Mieszczanom, Chłopom iako y Żydom y t. d., odwozić lub odsyłać Podróżnych z Mieysca w którym Poczty niema aż na pobliższą Stacye, Kolaską nawet y pokrytym Pojazdem.

§. 42.

Fremde Boten, Landkutscher und Fuhrleute, welche Reisende in die k. k. Länder bringen, dürfen nicht eher als nach 6 Stazionen, oder 12 Meilen von der Gränze, Pferde wechseln.

§. 42.

Posłańcy Cudzoziemcy, Landkuczerowie y Furmani, ktorzy Podrożnych do Krajow C. K. przywożą, niemogą bliżey odmieniać Koni, iak o 6 Stacyi czyli Mil 12 od Granicy.

§. 43.

Der bedungene Fuhrmann, welcher den Reisenden an seinen Bestimmungsort, oder auf eine 6 Posten

§. 43.

Furman Naięty, który Podróżnego na Mieysce przeznaczenia swego, lub na Stacyą o 6 Poczt od Miey-

von

von dem Orte der Abreise entfernte Stazion gebracht hat, kann zwar bey der Rückfahrt einen andern Reisenden nehmen, jedoch nicht eher, als nach zurückgelegten 6 Posten Pferde wechseln.

§. 44.

Ausser der gedachten Pferdwechslung wird ebenfalls verboten, Fuhren zur weitern Beförderung an andere Fuhrleute innerhalb der schon bemerkten 6 Posten oder 12 Meilen zu überbringen, diese von selben zu übernehmen, und weiter zu befördern.

§. 45.

Reisenden mit eigenen Pferden wird nicht gestattet, sich irgendwo fremde Pferde zu unterlegen, da die Unterlegung entweder mit eigenen Pferden zu geschehen hat, oder der Reisende gehalten seyn soll, ohne Wechslung der Pferde bis an Ort und Stelle zu fahren.

III. Wegen der nöthigen Ordnung, welche überhaupt bey allen Postämtern einzuleiten ist.

§. 46.

Ausser der Expedizions- und Mittagszeit soll das Amt den ganzen Tag hindurch, und zwar von 8 Uhr früh bis 12 Uhr Mittags, dann von 2 Uhr Nachmittags bis 6 Uhr Abends offen, und bey ausserordentlichen Fällen, der Postbeamte zu jeder Stunde, bey Tag und Nacht zum Dienst des Publikums bereit seyn.

Die Ausgabe der Briefe hat bey der Oberpostverwaltung und bey den Absatzpostämtern eine Stunde, und bey den Landpoststazionen eine halbe Stunde nach Ankunft der Post, und

sca z którego wyiechał, odwiózł, może wprawdzie napowrot innego z sobą wziąść Podróżnego, niepowinien iednak bliżey wexlować czyli odmieniać Koni, iak o 6 Poczt od mieysca z którego wyiechał.

§. 44.

Prócz rzeczoney przemiany Koni, zakazuie się oraz, Fury do dalszego przesłania innym Furmanom, w Ciągu tych oznaczonych 6ciu Poczt czyli 12 Mil, sprowadzać, takowe od nich przeymować, i daley przesyłać.

§. 45.

Podrożnym własnemi Końmi iadącym, niedozwala się, Konie cudze podkładać, bo takowe podkładanie albo własnemi Końmi stać się powinno, albo Podróżny, nieodmieniaiąc Koni, aż na mieysce właściwe doiechać powinien.

III. Względem Porządku potrzebnego, który generalnie na wszystkich Pocztamtach, wprowadzony bydź ma.

§. 46.

Prócz godzin Expedycyi tudzież obiadowych, powinna bydź Kancellarya cały dzień, a to od godziny 8. zrana do 12 napołudnie, po obiedzie od godziny 2. do godziny 6tey z Wieczora, otwarta; w nadzwyczaynych zaś przypadkach, powinien bydź Officyalista Pocztowy, w każdym Czasie, wednie i w nocy, na usługi Publiczności gotowym.

Na głównych i rozdziałowych Pocztamtach powinny bydź wydawane Listy w godzinę po przyiściu Poczty; na Prowincyonalnych zaś Pocztamtach w puł godziny równie

zwar bey Ober- und Absatzpostäm-
tern durch eine Thür- oder Gassen-
fenster, jedoch mit Rücksicht auf Be-
quemlichkeit für das Publikum zu ge-
schehen.

po przyiściu Poczty; takowe Listy
maią oraz na głownych i rozdziało-
wych Pocztamtach wydawane bydź
okienkiem we drzwiach lub z Uli-
cy, maiąc iednak uwagę na wygo-
dę Publiczności.

§. 47.

Bey jedem Postamte müssen nach-
stehende Bücher geführt werden:

a) Ein Postprotokoll, in welches
jede gewöhnliche Post eingetragen
werden muß.

b) Ein Korrespondenz- oder Re-
kommandazions-Protokoll, und
zwar eines für ankommende, das
zweyte für abgehende rekomman-
dirte Briefe.

c) Ein Stafettenprotokoll für durch-
laufende und aufgegebene Sta-
fetten;

d) Ein Rittprotokoll, in welches
alle Reisenden einzuschreiben sind,
und über dessen Führung die Post-
ämter noch besonders von der
Oberpostverwaltung belehret wer-
den sollen.

§. 47.

Każdy Pocztamt powinien na-
stępuiące Kśiążki utrzymywać.

a) Protokuł Pocztowy, w który
każda zwyczayna Poczta powin-
na bydź wpisana.

b) Protokuł Korrespondencyonalny
czyli Rekomendacyonalny, a to
ieden Protokuł na zapisywanie
przychodzących, drugi na wpisy-
wanie odchodzących Listow re-
komendowanych.

c) Protokuł Sztaffetowy, do wpi-
sywania tak przechodzących iako
i oddawanych do Expedycyi dal-
szey, Sztaffet.

d) Protokuł Iazd, w który wszy-
scy Wojażuiący i Podróżni wpi-
sywani bydź powinni; wzglę-
dem sposobu utrzymywania tako-
wego, Protokułu maią Pocztyam-
ty osobną ieszcze, od generalnego
Pocztamtu odebrać Informacyą.

§. 48.

Die Briefkarten-Journale oder
Rechnungen müssen mit den eingelau-
fenen Briefkarten gleich nach Ver-
lauf des Monats an die Postbuch-
halterey nach Wien, die Portogelder
aber vierteljährig nach Empfang der
Buchhalterey-Abrechnung an das
Oberpostamt eingeschickt werden, und
jeder Postmeister muß sich darüber
mit Quittungen ausweisen können.
Wer diese Portogelder über 14 Täge
zurückhält, wird als ein untreuer Be-
amter angesehen, und seines Dien-
stes entlassen.

§. 48.

Karty Listowe, Diurnały czyli
Regestra powinny bydź wraz z na-
deszłemi Kartami Listowemi, zaraz
po skończonym Miesiącu, do Buch-
halteryi w Wiedniu, pieniądze zaś
za portorium Listowe, Kwartalnie,
po odebraniu obrachunku Buchalte-
ryi, do Głównego Pocztamtu ode-
słane, i każdy Pocztmayster powi-
nien z tych Kwity okazać. Ktoby
Pieniądze za takowe portorium, ze-
brane, nad 14. dni u siebie zatrzy-
mał, uznany będzie za niewiernego
Officyalistę i ze służby oddalony.

§. 49.

§. 49.

Die eingehenden Briefporto-Gelder sind jederzeit in einer besondern Kasse zu verwahren, weil jeder Postmeister für die Richtigkeit derselben zu haften hat.

§. 49.

Zebrane pieniądze za portorium listowe, powinny bydź zawsze w osobną Kassę schowane, ponieważ każdy Pocztmayster za rzetelność takowey Summy, ręczyć obowiązany iest.

§. 50.

Wenn ein Postmeister einen Postschreiber aufnimmt, muß er ihn bey dem Oberamte, damit er daselbst den Eid ablege, stellen; ungeachtet dessen kann ihn der Postmeister, als seinen Privatdiener entlassen, und einen andern aufnehmen, ohne bey dem Oberpostamte die Anzeige zu machen. Eben diese Befugniß wird auch den Postmeisterswittwen eingeräumt, denen der Postdienst verwaltungsweise verliehen ist; die einen, wie die andern aber sind für die Handlungen ihrer Schreiber im Postdienste zu haften verbunden.

§. 50.

Pocztmayster, przyimuiąc Pisarza pocztowego, powinien go Poczamtowi głównemu prezentować, aby tamże Przysięgę wykonał. Mimo tego, może Pocztmayster rzeczonego Pisarza, iako swego prywatnego sługę, odprawić i innego do służby przyiąć, bezpotrzeby doniesienia o tym głownemu Pocztamtowi. Toż samo pozwolenie daie się i Pocztmaystrowom Wdowom, ktorym sprawowanie Urzędu Pocztmistrzowskiego nadane iest; iednak tak iedni iak i drudzy obowiązani są odpowiadać za Czynności swych Pisarzow w służbie pocztowey będących.

§. 51.

Die Postmeister sollen lauter bekannte, vertraute, ehrliche, und christliche Leute zu ihren Knechten wählen, und sich hierzu keiner Juden bedienen, indem der durch Untreue und Nachlässigkeit, oder durch ein anderes Vergehen der Postknechte entstandene Schaden, bloß dem Postmeister zu Last fällt, und er seiner Seits an dem Schuldtragenden den Regreß zu suchen hat.

§. 51.

Powinni Pocztmaystrowie samych, znanych, pewnych, poczciwych i Chrześciańskich Ludzi na Postylionow obierać, niebiorąc Żydow do takowey służby, ponieważ wszelka z powodu Niewierności i Niedbalstwa tych Postylionow lub innego przewinienia wynikła szkoda, spadnie Ciężarem na Pocztmaystra, ktory z strony swey, na Winowaycy poszukiwać ma Regressu.

§. 52.

Kein Postmeister darf des andern Postillion vom Dienste abreden, oder einen vor der bedungenen Zeit aus dem Dienste entlaufenen, mit keinem Entlaßscheine versehenen Postillion aufnehmen, widrigens einer und der

§. 52.

Niepowinien ieden Pocztmayster drugiemu odmawiać Postylionow ze służby, ani żadnego Postyliona przed Czasem ze służby odbiegłego, niemaiącego Zaświadczenia, na służbę przyimować, albowiem tak ieden iak

an-

andere deshalb bestraft, und der Postillion ausserdem bey dem Postdienste nicht mehr geduldet werden soll.

§. 53.

Alle Amtsverordnungen und Cirkularien sollen mit Bedacht gelesen, protokollirt, und unter der schärfesten Strafe genau befolgt werden.

§. 54.

Die Oberpostverwaltung in der Hauptstadt steht unmittelbar unter dem Landesgubernium; die Postämter auf dem Lande aber, sind in allen politischen Angelegenheiten den Kreisämtern, in Postsachen, und in Manipulazions-Gegenständen der Oberpostverwaltung, endlich in Rechtssachen, der aufgestellten Gerichtsbehörde untergeordnet.

§. 55.

Das Oberpostamt in der Hauptstadt hat der Polizey-Direkzion, der Postmeister auf dem Lande in einer Kreisstadt aber dem Kreisamte täglich um 8 Uhr früh den schriftlichen Bericht von allen mit der Post angekommenen, und abgegangenen Reisenden zu überreichen, weswegen dann die Postmeister insgesammt angewiesen werden, über die mit der Post reisenden Parteyen ein eigenes Vormerkbuch zu führen, worin der Nahme und Stand des Reisenden sowohl als seiner Begleitung, wie auch der Tag und die Stunde seiner Ankunft und Abreise, so wie die Zahl der Pferde, mit denen er reiset, angemerkt seyn muß.

§. 55.

Alle Postverwalter, Postmeister und Postbeförderer sollen von der

i drugi ukarani będą, a nadto niebędzie Postylion w służbie pocztowey cierpiany.

§. 53.

Wszystkie Urzędowe Rozporządzenia i Uniwersały, powinny bydź z Uwagą czytane, w Protokuł wciągnione i pod karą naysurowszą, iak nayprzynależyciey uskutecznione.

§. 54.

Dyrekcya Pocztowa w głownym Mieście, należy pod Rząd Gubernium Krajowego; Pocztamty zaś Prowincyonalne w politycznych Interessach, należą pod Rząd Cyrkularny; w Interessach pocztowych i Manipulacyinych do Dyrekcyi Poczt; nakoniec, w Okolicznościach prawnych, do Juryzdykcyi Sądowniczey.

§. 55.

Głowny Pocztamt w Mieście Stołecznym powinien Dyrekcyi Policyi, Pocztmayster zaś na Prowincyi w Mieście Cyrkułowym, Urzędowi Cyrkularnemu, codziennie o 8 godzinie zrana czynić Rapport na piśmie, wszystkich przybyłych i expedyowanych podróżnych pocztą; dla tego przykazuie się wszystkim Pocztmaystrom aby utrzymywali Książeczkę w którą wpisywać maią tak Imiona i Nazwiska Stan, Kondycyą czyli Godności wszystkich podróżnych Pocztą iadących, i ludzi z niemi będących; powinien bydź także wpisany w tę Książeczkę dzień i godzina przybycia i odiazdu Woiażuiącego, niemniey liczba Koni ktoremi iedzie.

§. 56.

Wszyscy Dyrektorowie Poczt, Pocztmaystrowie i Expedytorowie

Mili-

Militär-Einquartirung, und von allen Personal-Lasten, wenn sie nicht seßhaft sind, verschonet bleiben. In so fern sie jedoch in ihren Posthäusern ein taugliches Gewerbe treiben, unterliegen sie von demselben, gleich andern Bürgern und Unterthanen, den gewöhnlichen Steuern, und inventarmässig festgesetzten Schuldigkeiten.

Poczty, powinni bydź od kwaterunku Woyskowego i od wszelkich osobistych podatkow, kiedy nie są posessyonaci, wolnemi. Z tym wszystkim, skoro prowadzą zyskowną iaką w swym pocztowym Domie Professyą, iuż na ten Czas podlegli są tym samym podatkom zwyczaynym i innym Inwentarzem postanowionym powinnościom, które drudzy Mieszczanie i Poddani opłacaią.

§. 57.

Von der Grundherrschaft muß dem Postmeister das zum Posthause erforderliche Gebäude gegen leidentlichen Preis verschafft, mit gutem Willen an die Hand gegangen, und bey Erkaufung einer Wirthschaft aller Vorschub geleistet werden, worauf die Kreisämter bey vorfallenden Bereisungen zu sehen, und den Postmeistern Hilfe und Beystand zu leisten haben.

§. 57.

Dziedzic lub Posessor Dobr, powinien się o Dom dla Pocztmaystra, potrzebny i zdatny na Pocztę, za Cenę pomierną, z dobrey woli wystarać, i przy kupnie Gospodarstwa wszelki Awans dodać, naco Urzędy Cyrkularne, gdy Cyrkuł obieżdżać będą, zważać, i pomocy Pocztmaystrowi dodawać powinni.

§. 58.

Eine Hypothek auf das Regale der Post findet nicht Statt, und wird blos als ein Privat-Verständniß zugelassen; wenn aber eine Veränderung mit einer erblichen, oder der Verkauf einer zwar nicht erblichen, jedoch von einem Postmeister durch 10 volle Jahre ohne Ausstellung versehenen Post-Stazion bewilliget werden sollte; so kann die Befugniß zur Posthaltung in einen billigen Anschlag genommen werden.

Bey Konkursfällen, wo die Post erblich ist, muß selbige sequestrirt, und durch einen tauglichen von der Landesstelle genehmigten Administrator durch 6 Monathe fortgeführt, binnen dieser Zeit aber die Bewilligung zur Veräusserung derselben von Seite der Gläubiger eingehohlet werden, nach welchen Maaßregeln sich Unsere Gerichtsstellen zu benehmen haben.

§. 58.

Hypotheka na Regały pocztowe, niema Mieysca, i szczegolnie tylko iako prywatny Układ lub porozumienie dopuszczoną będzie. Gdyby iednak na Odmianę dziedziczney, alboliteż na Przedarz w istocie niedziedziczney, iednak przez Pocztmaystra 10 Lat ciągem zawiadywaney Pocztowey Stacyi zezwolone było, może bydź Prawo trzymania Poczty za słuszną Propozycye przyięte.

W przypadkach Konkursowych, powinna bydź poczta Sekwestrowana tam gdzie iest dziedziczna, która, wybrany od Urzędu Kraiowego zdatny Administrator, przez 6 Miesięcy zarządzać ma, w Ciągu zaś takowego Czasu, ma bydź zezwolenie na Licytacyą teyże Poczty z Strony Wierzycielow, otrzymane, do których Prawideł Urzędy Nasze Sądownicze stosować się powinny.

Auf Stallbesoldungen, Rittgelder oder Briefporto-Antheile, als auf bloß persönliche Löhnungen, kann kein Beschlag gelegt werden.

Na Myta Staienne, zapłaty od Koni, lub Akcydensa od Listow, iako Osobiste Zarobki, nie może bydź położony Areszt.

§. 59.

Jeder Postverwalter, Postmeister und Postbeamte muß die ihm anvertraute Post mit Ausnahme der §. 50. erwähnten Fälle selbst vertreten und kein Postbeamter darf sich über 3 Tage, ohne die Erlaubniß vom Gubernium eingehohlt zu haben, vom Amte entfernen. Für alle während seiner Abwesenheit unterlaufene, dem Dienste nachtheilige Fehler, bleibt derselbe allein verantwortlich.

§. 59.

Każdy Dyrektor Poczt, Pocztmayster i Officyalista Pocztowy, powinni sami powierzoną im Funkcyą pocztowę, wyiąwszy przypadki §. 50, oznaczone, odbywać, i żaden Officyalista pocztowy, niepowinien się nad trzy dni, bez pozwolenia Gubernialnego, oddalać od Pocztamtu. Za wszelkie w Czasie iego niebytności zdarzyć się mogące szkodliwe Omyłki, odpowiedzieć sam ieden, obowiązany iest.

§. 60.

Da jeder Postmeister schuldig ist, die erforderliche Anzahl Pferde auf seine Rechnung, und nahe bey der Brief-Expedizion zu halten; so wird auch die Verpachtung der ordinären oder Extra-Ritte, unter Strafe der Dienstentlassung verbothen.

§. 60.

Ponieważ Pocztmaystrowie obowiązani są, potrzebną liczbę Koni, własną swoią Expensą i w pobliskości Expedycyi Listowey, utrzymywać, zakazuie się więc, pod utratą służby, Arendowanie ordynaryinych albo nadzwyczaynych Jazdow.

§. 61.

Nachdem die Postmeister ohnehin voraus bestimmen können, zu welcher Zeit sowohl bey trockener als nasser Witterung, die Post einzutreffen pflegt; so sind dieselben auch verpflichtet, ein Pferd und einen Postknecht dergestalt in Bereitschaft zu halten, daß die Postbeförderung nicht aufgehalten werde.

§. 61.

Że zaś Pocztmaystrowie prócz tego oznaczyć wprzód mogą Czas, tak gdy wilgotne iako i suche powietrze iest, w którym Poczta stanąć zwykła; są zatym i obligowani, mieć tak Konia iako i Postyliona w pogotowości, aby Expedycya Poczty niebyła wstrzymaną.

§. 62.

Zur Verhütung des fremden Schadens, sollen die rotzigen Pferde ganz abgesondert, und keineswegs zum Postdienste gebraucht werden, indem der Postmeister, ausser der besondern Ahndung, die durch die Ansteckung be-

§. 62.

Zapobiegaiąc Cudzey Szkodzie, powinny bydź Konie zełzowate zupełnie odłączone i w żaden sposob do usługi pocztowey używanemi, ponieważ Pocztmayster, procz osobney Kary, będzie musiał nieuniknie-

schä-

schädtigten Partheyen unausweichlich schadlos zu halten hat.

nie, Osobom przez zarazę uszkodzonym, nadgrodzić szkodę.

§. 63.

Damit endlich Unser gegenwärtiger Befehl und Wille zu Jedermanns Wissenschaft gelange, und hiernach auf das genaueste gehandelt werde, soll ein Abdruck dieses Patents an den Thüren der Postämter angeheftet, und die Einsicht Niemanden verweigert werden.

Gegeben Wien am 21ten Oktober 1796.

Franz.

§. 63.

Nakoniec, ażeby Ninieyszy Nasz dozkaz i Wola, Wiadomości każdego doszły, i te iak nayściśley wykonane były, powinien bydź ieden Exemplarz tego Patentu na Drzwiach Pocztamtowych zawieszony i Czytanie onego Nikomu niezabronione.

Dan w Wiedniu dnia 21. Października 1796.

FRANCISZEK.



Prokopius Comes à Lazanzki,
Regis Bohiæ Supus & A.A. prmus Cancius.

Prokop Hrabia Łazańzki,
Regis Bohiæ Supus & A. A. prmus Cancius.

Ad Mandatum Sacræ Cæs° Regiæ Majestatis proprium.

Franz Anton Edler von Kranzberg.

Ad Mandatum Sacræ Cæs° Regiæ Majestatis proprium.

Franciszek Antoni de Kranzberg.

G

A.

Taxordnung

welche für die Aufgabe und Abnahme der Briefe und Pakete bey der reitenden Post in sämtlichen kaiser-königl. Erblanden zu beobachten ist.

Erklärung	Erste Klasse ausländische Briefe — Aufgab oder Abgab						Zweyte Klasse inländische Briefe — Aufgab oder Abgab					
	Loth	fl.	kr.	Loth	fl.	kr.	Loth	fl.	kr.	Loth	fl.	kr.
Einfacher Brief oder ein halb Loth	½	—	8	—	—	—	½	—	4	—	—	—
Doppelter Brief oder ein ganzes Loth	1	—	16	—	—	—	1	—	8	—	—	—
Erste Klasse. Alle Briefe, die in fremde	1½	—	24	19	3	22	1½	—	12	19	1	46
Staaten, in das römische	2	—	32	19½	3	26	2	—	16	19½	1	48
Reich, in die österreichi-	2½	—	40	20	3	30	2½	—	20	20	1	50
sche Niederlanden, und	3	—	48	20½	3	32	3	—	24	20½	1	51
wälsche Staaten und in	3½	—	56	21	3	34	3½	—	28	21	1	52
das Großherzogthum	4	1	4	21½	3	36	4	—	32	21½	1	53
Toskana bestimmt sind,	4½	1	12	22	3	38	4½	—	36	22	1	54
oder aus selben einlangen,	5	1	20	22½	3	40	5	—	40	22½	1	55
haben das Briefporto	5½	1	25	23	3	42	5½	—	43	23	1	56
nach der ersten Klasse zu	6	1	30	23½	3	44	6	—	46	23½	1	57
zahlen.	6½	1	35	24	3	46	6½	—	49	24	1	58
Zweyte Klasse.	7	1	40	24½	3	48	7	—	52	24½	1	59
Briefe, welche aus den k.	7½	1	45	25	3	50	7½	—	55	25	2	—
k. böhmischen österreichi-	8	1	50	25½	3	52	8	—	58	25½	2	1
schen Erblanden, aus Ty-	8½	1	55	26	3	54	8½	1	1	26	2	2
rol und den österreichi-	9	2	—	26½	3	56	9	1	4	26½	2	3
schen Vorlanden kommen,	9½	2	5	27	3	58	9½	1	7	27	2	4
oder in dieselbe gesendet	10	2	10	27½	4	—	10	1	10	27½	2	5
werden, sind nach der-	10½	2	14	28	4	2	10½	1	12	28	2	6
zweyten Klasse zu behan-	11	2	18	28½	4	4	11	1	14	28½	2	7
deln.	11½	2	22	29	4	6	11½	1	16	29	2	8
Anmerkung.	12	2	26	29½	4	8	12	1	18	29½	2	9
Ein Pfund überwiegende	12½	2	30	30	4	10	12½	1	20	30	2	10
Briefe und Pakete zahlen	13	2	34	30½	4	12	13	1	22	30½	2	11
in der ersten Klasse für je-	13½	2	38	31	4	14	13½	1	24	31	2	12
des Loth 2 kr. über zwey	14	2	42	31½	4	16	14	1	26	31½	2	13
Pfund wiegende in der	14½	2	46				14½	1	28			
zweyten Klasse für jedes	15	2	50				15	1	30			
Loth 1 kr.	15½	2	54				15½	1	32			
	16	2	58	Pfund			16	1	34	Pfund		
Die inländischen Briefe	16½	3	2	1	4	18	16½	1	36	1	2	14
können bey der Aufgab	17	3	6	2	5	22	17	1	38	2	3	18
gegen Bezahlung des	17½	3	10	3	6	26	17½	1	40	3	3	50
Auf- und Abgabsporto	18	3	14	4	7	30	18	1	42	4	4	22
frankirt werden.	18½	3	18	5	8	34	18½	1	44	5	5	54

A.

URZĄDZENIE TAXY

Która w oddawaniu i odbieraniu Listów i paczek na konney Poczcie, po wszystkich Cesarsko-Królewskich Dziedzicznych Kraiach ma bydź zachowaną.

Obiaśnienie	Pierwsza Klassa Zagraniczne Listy						Druga Klassa Kraiowe Listy					
	Oddawane albo Odbierane						Oddawane albo Odbierane					
	Lot.	Rn.	Gr.	Lot.	Rn	Gr.	Lot.	Rn	Gr	Lot.	Rn	Gr
Od poiedyńczego listu, czyli pół łota ważącego.	$\frac{1}{2}$	—	8	—	—	—	$\frac{1}{2}$	—	4	—	—	—
Od podwoynego, czyli cały łót ważącego	1	—	16	—	—	—	1	—	8	—	—	—
	$1\frac{1}{2}$	—	24	19	3	22	$1\frac{1}{2}$	—	12	19	1	46
	2	—	32	$19\frac{1}{2}$	3	26	2	—	16	$19\frac{1}{2}$	1	48
	$2\frac{1}{2}$	—	40	20	3	30	$2\frac{1}{2}$	—	20	20	1	50
	3	—	48	$20\frac{1}{2}$	3	32	3	—	24	$20\frac{1}{2}$	1	51
	$3\frac{1}{2}$	—	56	21	3	34	$3\frac{1}{2}$	—	28	21	1	52
	4	1	4	$21\frac{1}{2}$	3	36	4	—	32	$21\frac{1}{2}$	1	53
	$4\frac{1}{2}$	1	12	22	3	38	$4\frac{1}{2}$	—	36	22	1	54
	5	1	20	$22\frac{1}{2}$	3	40	5	—	40	$22\frac{1}{2}$	1	55
	$5\frac{1}{2}$	1	25	23	3	42	$5\frac{1}{2}$	—	43	23	1	56
	6	1	30	$23\frac{1}{2}$	3	44	6	—	46	$23\frac{1}{2}$	1	57
	$6\frac{1}{2}$	1	35	24	3	46	$6\frac{1}{2}$	—	49	24	1	58
	7	1	40	$24\frac{1}{2}$	3	48	7	—	52	$24\frac{1}{2}$	1	59
	$7\frac{1}{2}$	1	45	25	3	50	$7\frac{1}{2}$	—	55	25	2	—
	8	1	50	$25\frac{1}{2}$	3	52	8	—	58	$25\frac{1}{2}$	2	1
	$8\frac{1}{2}$	1	55	26	3	54	$8\frac{1}{2}$	1	1	26	2	2
	9	2	—	$26\frac{1}{2}$	3	56	9	1	4	$26\frac{1}{2}$	2	3
	$9\frac{1}{2}$	2	5	27	3	58	$9\frac{1}{2}$	1	7	27	2	4
	10	2	10	$27\frac{1}{2}$	4	—	10	1	10	$27\frac{1}{2}$	2	5
	$10\frac{1}{2}$	2	14	28	4	2	$10\frac{1}{2}$	1	12	28	2	6
	11	2	18	$28\frac{1}{2}$	4	4	11	1	14	$28\frac{1}{2}$	2	7
	$11\frac{1}{2}$	2	22	29	4	6	$11\frac{1}{2}$	1	16	29	2	8
	12	2	26	$29\frac{1}{2}$	4	8	12	1	18	$29\frac{1}{2}$	2	9
	$12\frac{1}{2}$	2	30	30	4	10	$12\frac{1}{2}$	1	20	30	2	10
	13	2	34	$30\frac{1}{2}$	4	12	13	1	22	$30\frac{1}{2}$	2	11
	$13\frac{1}{2}$	2	38	31	4	14	$13\frac{1}{2}$	1	24	31	2	12
	14	2	42	$31\frac{1}{2}$	4	16	14	1	26	$31\frac{1}{2}$	2	13
	$14\frac{1}{2}$	2	46				$14\frac{1}{2}$	1	28			
	15	2	50				15	1	30			
	$15\frac{1}{2}$	2	54				$15\frac{1}{2}$	1	32			
	16	2	58	Fund			16	1	34	Fund		
	$16\frac{1}{2}$	3	2	1	4	18	$16\frac{1}{2}$	1	36	1	2	14
	17	3	6	2	5	22	17	1	38	2	3	18
	$17\frac{1}{2}$	3	10	3	6	26	$17\frac{1}{2}$	1	40	3	3	50
	18	3	14	4	7	30	18	1	4[illegible]	4	4	22
	$18\frac{1}{2}$	3	18	5	8	34	$18\frac{1}{2}$	1	44	5	5	34

Pierwsza Klassa.

Wszystkie listy, które zagranicę idą do Rzeszy Niemieckiey, do Niderlandów Austryackich, do Włoch, do Toskanii, lub z tamtąd przychodzą, zapłacą podług pierwszey klassy opłatę.

Druga Kalassa.

Listy, które z Cessarsko-Królewskich Dziedzicznych Kraiow Czech, Austryi, Tyrolu i do Austryi przyległych Prowincyi przyidą, lub odeydą zapłacą podług drugiey klassy opłatę.

Dodatek.

Więcey iak funt ważące Listy i Paczki, płacą w pierwszey klassie od każdego łota 2 graycary, a więcey iak dwa funty ważące płacą w drugiey klassie od każdego łota po 1 graycarze.

Kraiowe listy mogą bydź przy oddawaniu za podwoyną zapłatą frankowane.

B.

Verzeichniß

Des bey sämmtlichen in Westgalizien bestehenden Poststazionen festgesetzten Postillionstrink- und Schmiergeldes, als:

	Postillion	Pferde	Posten					
			einfache		anderthalbe		doppelte	
			fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr
Trinkgeld	1	2	—	17	—	27	—	34
— —	1	3	—	24	—	34	—	45
— —	1	4	—	34	—	51	1	8
— —	2	6	1	—	1	30	2	—
Schmiergeld.								
Für eine Postkalesche	—	—	—	6	—	6	—	6
— eigenen Wagen	—	—	—	12	—	12	—	12

Anmerkung.

Wenn der Reisende selbst mit Wagenschmier versehen ist, so kommen statt 12 kr. blos 6 kr., und zwar dem Postknecht zu bezahlen.

B.

TABELLA

Ustanowionego po wszystkich Pocztowych Stacyach w Galicyi Zachodniey, Tryngieltu dla Postylionów y Szmiergieltu, iako to:

	Postylionowie	Konie	Poczty					
			poiedyncze		pułtoraczne		podwoine	
			Zł.	kr.	Zł.	kr.	Zł.	kr
Tringielty	1	2	—	17	—	27	—	34
— —	1	3	—	24	—	34	—	45
— —	1	4	—	34	—	51	1	8
— —	2	6	1	—	1.	30	2	—
Szmyrgielty.								
Od iedney pocztowey Kolaski	—	—	—	6	—	6	—	6
— własnego Powozu . . .	—	—	—	12	—	12	—	12

Annotacya.

Jesli Podróżny własne ma swoie smarowidło, należy zamiast 12 Kraycarów, tylko 6 Kraycarów y to Postylionowi zapłacić.

